

Iz glavnega urada JSKJ

**ODGOVOR DRUŠTVU ŠT. 37
V CLEVELANDU, OHIO**

Društvo št. 37 v Clevelandu, Ohio, je imelo v zadnji številki Nove Dobe sledeči dopis:

"Iz urada društva sv. Janeza Krstnika, št. 37 JSKJ, v Clevelandu, Ohio. — Članstvu Jugoslovanske Katoliške Jednote v premislek.

"Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 v Clevelandu je na redni sejdi dne 15. septembra odklonilo enemu članu bolniško podporu radi kršenja pravil v treh slučajih, kar je društveni tajnik pojasnil na glavni urad.

"Odgovor z glavnega urada z dne 23. septembra je bil sledenje: 'Prejeli smo dopis z dne 18. t. m., kjer poročaš, da društvo ni odobrilo podporo sobratu — — — Izvoli dotično nakaznico poslati glavnemu uradu in sporoči obenem vzrok, vsled katerega društvo izplačila podpore ne priporoča. Izplačila bolniške podpore se odobravajo in odklanjajo v glavnem uradu.'

"Vprašanje nastane, zakaj so bolniški obiskovalci? In zakaj pravila? In zakaj konvencije?

"Drugo pismo iz glavnega urada z dne 16. oktobra: 'Naznjam Vam, da je bila bolniška podpora sobratu — — — od 17. julija 1935 naprej odklonjena, ker se je ugotovilo, da je član v dobi od 17. julija pa do 7. avgusta večkrat kršil pravila, vsled česar ni upravičen do nobene nadaljnje podpore za dobo šestih mesecev.'

"Kje je točka pravil, da ako je članu odklonjena bolniška podpora, da zgubi vse pravice do bolniške podpore za dobo 6 mesecev? Katera točka pravil se glasi tako?

"Karol Skulj, podpredsednik; Joseph Rudolf, tajnik; Stanislav Dolence, blagajnik. (Pečat društva sv. Janeza Krstnika, št. 37 JSKJ.)"

Kak je bil namen društva, da je navedeni dopis odobrilo in priobčilo, mi ni znano, toda jaz ga smatram za nekako odprto pismo na glavni urad, zato sem prisiljen, da na istega javno odgovorim.

Društvo imajo sicer pravico naslavljati odprtia pisma na bordini kateregakoli glavnega odbornika, vendar sem mnenja, da bi se naj to storilo šele tedaj, če bi prizadeti glavni odbornik ne hotel dati pojasnila, ali če bi društva z njegovim pojasmilom ne bila zadovoljna. Vgori navedenem slučaju se od glavnega urada ni zahtevalo nobenih pojasnil in tudi se ni zahtevalo, da bi glavni tajnik pojASNIL in opravičil tozadoveno postopanje glavnega urada. Glavni tajnik, kot načelnik glavnega urada, je vsak čas prizadeti pojasniti razne zaključke v glavnem uradu, in če kdo misli, da ti zaključki niso pravilni in v skladu z obstojecimi pravili, tedaj ima Jednota na razpolago višje inštanče, ki sklep glavnega urada lahko ovržejo. Zadeva, ki je dala društvo št. 37 povod, da je priobčilo navedeni dopis je sledenje:

Dne 21. septembra sem prejel od tajnika društva št. 37 pismo sledeče vsebine: "Naznjam Vam, da društvo ni odobrilo podpore sobratu — — — in to od 17. julija pa do 14. avgusta. Prosim, da mi sporocite, kaj hočem z bolniško listino narediti, ali jo poslati na glavni urad, ali pridržati v društvenem arhivu." Kaj in kako sem na to pismo odgovoril, je povedano že zgoraj, zakaj sem tako odgovoril, pa povedo točke 335, 336 in 337.

Odgovor od društvenega tajnika sem prejel 30. septembra in priložena je bila tudi "odklonjena" bolniška nakaznica, katero sem takoj za tem poslal

vrhovnemu zdravniku. V odgovoru so navedeni vzroki, zakaj je društvo podpora "odklonilo," in ugotovili smo, da je bil član kriv najmanj treh prestopkov. Zahteve za izplačilo bolniške podpore vrhovni zdravnik ni potrdil, ker iste društvo ni priporočalo, glavni urad jo je pa odklonil 1., ker je društvo priporočalo v izplačilo in 2., ker je bil član kriv najmanj treh prestopkov. To je glavni urad storil na podlagi točk 340 in 341, kjer je rečeno, da za tri prestopke član zgubi vso podporo za dobo šest mesecev za isto bolezni. V tem smislu sem sporočil društvenemu tajniku, a v naglici sem pozabil dodati, da je podpora odvzeta "za isto bolezni." Če nas je društvo vsled te malenkostne napake stavilo pred visoki tribunal članskega mnenja, potem moramo priznati, da smo krivi, če se gre pa za kak drugi vzrok, tedaj naj pa društvo pojasni.

Da spada odklonjena bolniška nakaznica v glavni urad, bo vsak član rad priznal. Člani zahtevajo bolniško podporo od Jednote in na jednotinah uradnih listin. Članom plačuje bolniško podporo Jednota iz skupne blagajne članstva, zato je po našem mnenju konvencija sklenila, da se vse zahteve za izplačilo rešujejo po konvenciji izbranih odborov. N obeneno društvo nima oblasti, da poljubno razpolaga z jednotnim premoženjem; to oblast ima samo celokupno članstvo potom svojih konvencij, splošnega glasovanja in potom posebnih odborov, ki jih izvolo konvencija in ki so za svoje delo konvenciji odgovorni. Nadzorovanje bolnikov je konvencija poverila društviom, in društva imajo pravico, da na podlagi poročil bolniških nadzornikov izplačila podporo priporočajo ali ne priporočajo. Dosedaj je glavni urad odklonil še vsako zahtevo za izplačilo bolniške podpore, katero društvo ni priporočalo, zato ne vidim, da bi se društveno delalo kake krivice ali da bi ne imela nobenih pravic.

Poslovanje glavnega urada se mora vršiti tudi po redu formalnosti, ki so nam v tem oziru že po zakonu predpisane, ki sicer tudi glavnemu uradu preveč ne ugajajo, a jim je treba kljub temu zadostiti. Formalnost je zahtevala, da sem pisal po dotično nakaznico, jo predložil vrhovnemu zdravniku in za tem sporočil na sklep društva.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali katere druge slične organizacije, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 87, 89, 90, 92, 93 in 94.

Ako kateri uradnikov izvrševalnega odbora zbol, po šestih mesecih njegove bolezni ni deležen

po doljini vrednosti, ki so streljene

za nadaljnje plače in preneha biti

uradnik Jednote.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišča ali porotnega odbora za zadnjih pet let.

Točka 161. Urednik-upravnik je žolasila mora biti najmanj 25 let star, biti mora ameriški državljan, sposoben slovenskega in angleškega jezika in besedi in pišavi. Biti mora član Jednote najmanj pet let pred nastopom službe. Poleg tega, da ni bil sposoznan krivim sleparje, goljufije, poneverbe ali tatvine od J. S. K. Jednote ali drugih sličnih organizacij, ali od krajevnih društev, od svilinskega sodišč

DOPISI

(Nadaljevanje iz 2. sl. st.) Za 9. novembra smo sklenili, da priredimo zopet eno skupno srečanje, ki bo nekaj povsem drugačno, za to naseljino. Zato pričakujemo, da bo udeležba na predstavljajočem, da bo udeležba na pospravljanju kmetijskih pridelkov, kakor koruze, krompirja, repa in posebno še grozdje. Veseli trgači trgajo zrelo grozdje v sončnih goricah, nosijo ga v brentah proti zdani in prepevajo: "Že čriček se prepeva, ne more več spati; v tem je lepe čase nam bo v prinesla vinska tragača, ki jo Zveza slovenskih pridelkov v Rockdalnu priredila na 9. novembra. Prireditev je potekala v "Tikulski's Hall," 416-418 Moen Ave., Rockdale, III. Vsi člani in članice društva so spadajo k Zvezni, so vabili se prireditve gotovo, ker čisti dobicek je menjen vsem društvom. Vabili pa tudi vse drugi Slovenski, bratje Hrvati iz naše druge, kakor tudi iz Jolietu prireditev, da se udeležijo omenjenih v kar največjem številu. Prireditvi bo igrala izvrstna zgodba in pripravljalni odbor potrudil, da bo vse po zgodovini zadovoljil z dobro po-

je. On bo v podrobnostih razložil ta akt, tako da bo vsakega jasno in razumljivo. Poleg tega pa bo nastopil še en drugi govornik, ki bo pojasnil, kako deluje nova starostna pokojnina v Michiganu in kateri so iste deležni.

To bo zelo poučen shod in radi tega je pričakovati, da nadaljevanje iz 2. sl. st.) Za 9. novembra smo sklenili, da priredimo zopet eno skupno srečanje, ki bo nekaj povsem drugačno, za to naseljino. Zato pričakujemo, da bo udeležba na predstavljajočem, da bo udeležba na pospravljanju kmetijskih pridelkov, kakor koruze, krompirja, repa in posebno še grozdje. Veseli trgači trgajo zrelo grozdje v sončnih goricah, nosijo ga v brentah proti zdani in prepevajo: "Že čriček se prepeva, ne more več spati; v tem je lepe čase nam bo v prinesla vinska tragača, ki jo Zveza slovenskih pridelkov v Rockdalnu priredila na 9. novembra. Prireditev je potekala v "Tikulski's Hall," 416-418 Moen Ave., Rockdale, III. Vsi člani in članice društva so spadajo k Zvezni, so vabili se prireditve gotovo, ker čisti dobicek je menjen vsem društvom. Vabili pa tudi vse drugi Slovenski, bratje Hrvati iz naše druge, kakor tudi iz Jolietu prireditev, da se udeležijo omenjenih v kar največjem številu. Prireditvi bo igrala izvrstna zgodba in pripravljalni odbor potrudil, da bo vse po zgodovini zadovoljil z dobro po-

Joseph Chesarek.

Cleveland, O.

Prepričan sem, da je društvo "Cvet" še vedno zadovoljilo tiste, ki so prišli k njegovim prireditvam. Upam, da bo društvo zadovoljilo vse posetnike tudi v bodoče. Seveda, ako hočemo, da bo društvo "Cvet" vršilo svojo kulturno nalogu, ga moramo podpirati. Veliko je treba žrtvovati, predno se kaj dobrega na oder postavi. Toda pevec v pevka pozabita ves trud in napore, če vidita, da so še ljudje, ki se žrtvujejo za obstanek kulture.

V nedeljo 10. novembra priredi pevsko društvo "Cvet" lepo opereto, ki se imenuje "Gostilna pri gozdnem miru." V tej pereti nastopajo moški, ženski in mešani zbori, istotko prijejo na vrsto dospovedi in sasospovedi. Med petjem se vršijo igra, katere vloge imajo v rokah izvrstni igrači društva "Cvet." Apeliram na slovensko društvo, da v obilem številu poseti to prireditve in s tem izkaže svojo pomoč pevskemu društву "Cvet." Dosedaj ta opereta tu še ni bila vprizorjena, torej bo nekaj novega za vse. Ker je precej dolga, se bo pričela ob polu treh (2.30) po poldne. Vstopnina bo 50 centov za osebo, to je za popoldne in zvečer; vstopnina samo za zvečer k plesu bo 25 centov za osebo. Odbor se bo potrudil, da bo na razpolago dovolj različnih skrepčel.

Torej vsi prijatelji petja in ljube zabave naj pridejo v nedeljo 10. novembra ob polu treh popoldne v Slovensko delavsko dvorano na Prince Ave. k opreti društva "Cvet." Na svidenje! John Vatovec.

0 možnosti razdelitve Avstrije

Ugledna angleška revija "Review of Reviews" pričenja uredniški članek "The Austrian Cauldron Boils," ki je vzbudil v diplomatskih in političnih krogih veliko pozornost. Članek izvaja naslednje misli:

"Avstria je bankrotna. Njena uprava je docela nesposobna. Vladna je v rokah Heimwehra in jo je najbolje označiti "Absolutismus, gemildert durch Schlamperei." Casopis je ne sme kritikovati vladnih ukrepov, ker se nahaja pod najstrožjo cenzuro, na drugi strani so pa kabaretne satire na vladu.

Kam plove Avstrija? Sedanje stanje je absolutno nevezdržno. Možni so trije izhodi. Povratke Habsburžanov, anšlus (prikllopitev k Nemčiji) ali kot tretja možnost razdelitev Avstrije med Nemčijo, Italijo in Jugoslavijo.

Povratku Habsburžanov najbolje nasprotuje Mala antanta, ki grozi z mobilizacijo svojih armad, ako bi se hotel Otoni vrnil na izpraznjeni prestol. Italija je restavracija Habsburžanov simpatična, ker bi se s tem preprečil anšlus, ki ga smatra za manjše zlo kakor povrat Habsburžanov. Iz vseh teh razlogov so začeli v Italiji razmišljati o tretji možnosti, — o razdelitvi Avstrije.

Vorarlberška in Tirolska bi pripadli Italiji, kar bi značilo 6000 kvadratnih milij zemlje in

JOHN PEZDIRC, READING, PA.: Moj obisk v Jugoslaviji

Zadnjo pomlad je minilo ravnino 30 let, odkar sem prišel v Združene države, in sicer dne 5. aprila leta 1905. In želja me je prijela ravnino letošnje leto, da bi šel obiskati svojo rodno vas Griblje na Dolenjskem, kjer mi je tekla zibelka. Ker imam tam še dva živeča brata in nekaj ožjih sorodnikov, je bila moja želja, da jih še obiščem.

Ko sem slišal oziroma čital v časopisih, da bode kmalo spuščeni po morju največji in najmodernejni parnik "Normandie," sem se odločil, da tudi mene popelje že Atlantic. Nisem pa hotel takoj na novi parnik, dokler ni dvakrat preplul morje, in šele tretjikrat sem se odločil za njega, ker bal sem i. da bi se kaj takega ne zgodilo z njim kot se je bilo s parnikom "Titanic" leta 1915. Moj odhod je bil torej dne 10. julija iz New Yorka in po pet dni trajajoči večji smo došli v Havre na Francosko. V Plymouthu na Angleškem sem parnik zamudi skoraj štiri do pet ur vsak čas, ko se vozi v Evropo ali pa nazaj. Tu pripljujejo manjši parniki iz Angleškega do parnika "Normandie," in tam je zamuda, ko se vrši vožnja na obe strani.

Imenovan parnik je ponos Francoski liniji, ker menda do sedaj je še "kralj" morja. Skratka povedano, človek se na njem počuti skoraj tako kot na luham. Vsak dan predpoldne se vršijo službe božje, in vsakemu se nuditi prilika, da se jo udeleži ako hoče. Popoldne od 2.30, pa do 4. ure so na vrsti kino gledališča. Ko se potniki vozijo iz Amerike v staro domovino, do polovice morja, se predstavlja vse po ameriškemu, od polovice naprej pa vse po francosku. Ravn tako je zvečer z radio postajami kozi celo prekomorsko vožnjo.

Spominjam se, ko sem potoval pred 30 leti na ravno isti liniji v Ameriko, ko smo se vkrali na parnik, smo hodili po nekem mostu, kateri je bil podoben "štengam," po katerih se kurentina zvečer spravlja v kurnik. Danes ni tega, mostovi so tako urejeni, da se gre naravnost v ladjine prostore, tako da človek ne more opaziti, da gre na ladjo, dokler se ne znajde v njenih prostorih. Vsak potnik prejme časopis na parniku vsaki dan, pisan angleško in francosko. Koncerti, plesi, tennis, vsakovrstne mehanične in pa fizične telovadne igre, politični govorji so na vrsti, tako da potniki ne opazijo nikjer, da se nahajajo na širokem morju. Šele takrat se potniku zazdi, da je na vodi, ko gre na krov. Tudi potnikom ni potreba hoditi po stopnicah na krov, so

pol milijona prebivalcev. Jugoslavija bi dobila del Koroške in Štajerske s približno 200,000 prebivalci, ki so povečani Slovenci, Nemčija bi dobila vse ostalo, torej 24,000 kvadratnih milij ozemlja in 6 milijonov prebivalcev. V Nemčiji bi bil potem Dunaj drugo, Hamburg pa tretje velemesto. Nemčija bi s tem teritorialno dosegla Francijo in bi imela 72 milijonov prebivalcev.

Vprašanje je seveda, ali bo na to rešitev pristala Nemčija, ki je prepričana, da ji je treba samo malo počakati, pa bo dobiti vse. Obstoja pa možnost, da bi bila Hitlerju dobrodošla in ljuba ta nagla diplomatska poteza, ki bi bila lahko izvedljiva. Poleg tega so mu potrebi, da bodo odnosaji s fašistično Italijo, in tudi Mussolini sam znenit nemško moč in sposobnost nemške države.

Vse kaže, da bi bila razdelitev še najboljša rešitev sedanega brezupnega stanja Avstrije, ker bi se lahko izvedla brez prelivanja krvi. Za sedaj pa je gotovo le to, da avstrijska godba vre in da mora še to jeman priti do ene izmed navedenih rešitev." — (Po "Jutru.")

Vorarlberška in Tirolska bi pripadli Italiji, kar bi značilo 6000 kvadratnih milij zemlje in

na razpolago sponjače, da se potniki na njih vozi. Kar se tiče snage in pa hrane, mora biti vsak zadovoljen, toda opazil sem veleno dva Irca, katera nista bila zadovoljna, in sicer s tem, da bi šel zadostiti etvetic, oziroma šopek ni bil dosti velik na njih mizi. Zato sta kritizirala, da se jim mora dati večji šopek na mizo.

Vprašal sem enega od nižjih častnikov, koliko vozov prevozni parnik na uro. Odgovoril mi je, da po dnevu vozi 31 vozov brzine, po noči pa le 28 vozov. Nato sem ga vprašal, da zakaj ne vozim enako brzo podnevinu in po noči. Odgovoril mi je, da potniki hočejo imeti bolj mir, ko grado spati, in ako bi šel v isti brzini kot po dnevu, bi povzročilo to za potnike nepokoj. Kolikor se tudi parniškega osobja, je vse kako priljubno, vsak ti rad postreže, s čim le more, in na parniku nisem opazil ne ene osebe, da ne bi govorila vaj polomljene angloščine. Tudi delavec na parnički večinoma vsi govorijo vsaj za silo angleško. "Normandie" ima neko stvar za kritizirat, in to je, da preveč tresa na zadnjem koncu parnika. Vprašal sem nekega preddelavca, da kaj povzroči to tresenje na krovu, in ta je pojasnil, da ni zadost uteži na zadnji strani parnika in da to bodo v kratkem popravili, nakar pa budi parnik plul bolje, ker bo težji pri zadnji strani.

Po izkrejanju iz parnika smo moralni na carinski urad v Havru; tam uradniki pregledujejo vso prtljago in eni so bolj popustljivi kot pa drugi. Najbolj pa se pazi, da ne nosi v kovčejih tobaka, cigaret, in pa kake slike. Na te stvari so jasno strogi in ako opazijo pri katerem potniku omenjene stvari, mora plačati visoko carino, tako da je carina dva do trikrat višja, kot pa vrednost robe, katero najde pri potniku. Ko je pregledana prtljaga vsakega potnika, jo potem vsak zapre in uradnik znamujejo z belo kredico vsakogar krovček.

Ako bi se izvedelo, da je kak Amerikanec prinesel samokres v Jugoslavijo, takoj bi prišli orožniki ter pretaknili vsa stanovanja, dokler ga ne bi iztaknili. Povrh bi bil še kaznovan z deparčem.

Ko smo zasedli viak v Havre smo bili po triurni vožnji v Pariz, kjer smo tudi prenočili v nekem hotelu v petem nadstropju. Seveda postelje nam ni bilo treba plačati, ker je bila že plačana z voznim listom. V tem hotelu sem plačal za štiri male vrčne pive ravno in ameriški dolari. Spat so nas spravili nekako okoli druge ure zjutraj in spal smo do šeste ure zjutraj. Takrat nas je že poklical sluga, da moramo na noge, ker vlak bude že ob sedmi uri odšel iz Pariza. Za zajtrk smo dobili vsak eno skodelico kave in pa pol žemlje. Stojec zjutraj pred hotelom, sem opazil mnogo siromakov kateri so iz odpadkov izbirali koščke mesa, kateri so ostali hotelskim gostom. Tako, da sem si mislil, da ako je večje in bogatejše mesto, je več revnjsih ljudi. Potnik in Parizu pa nimam toliko časa, da bi poslal svojemu prijatelju kako razglednico, vse je tako urejeno za potnika, da ponoči pride v Pariz in zjutraj zgodaj pa iz Pariza.

Potnik v Parizu opazi vse moderne avtomobile, toda na križiščih ni tako zastraženo kot po ameriških mestih, in čudno, da ni več nesreč na križiščih kot jih je. Kajti vozniki ne gleda na katero stran ceste vozi avtomobil in točno vzemajo znamke Chevrolet in en osebni znak Buiick. Vsak izmed teh vozov ima ugrajen generator za pogon z lesnimi ogljiki. Generator je enostaven in premišljeno konstruiran ter da je popolno sigurnost pogona. Prihranek na pogonski material je ogromen, kar dokazuje dejstvo, da je imenovan tovorni avto porabil za pot iz Osljeka v Zagreb vsega 60 kg oglja, torej je prevožena pot od blizu 300 km s stroški od 50. — Din. in zbecinom bi stala ta pot najmanj 500. — Din. Na željo interesentov se vrše poizkušnje vožnje vsake dan za časa trajanja razstave. Interes je zelo velik, kar je tudi razumljivo z ozirom na velike prihranke, ki se lahko dosežejo z uporabo tega generatorja. Ta generator se lahko uporabi na tovornih in osebnih avtomobilih, avtobusih, traktorjih, žagah, poljskih železnicah, motornih čolnih, pumpah, kompresorjih, in slično na vseh stabilnih bencinskih motorjih. Omenjene generatorje je konstruirala in jih izdeluje Osječka ljevaonica željeza in tvornica strojeva d. d. v Osijeku.

Na vse mogoče načine skušajo ljudje priti do denarja. Zadnji je bilo poročano, kako so pri Domžalah delali smodnik, ki je povzročil usodno eksplozijo, v Tuhinjski dolini so spet finančarji odkrili nasade tobaka, v Vodicah pa so orožniki arretirali ponarejevalce mrtvih listov in hranilnih knjižic, ki jih je pomagal upeljeti.

Vorarlberška in Tirolska bi pripadli Italiji, kar bi značilo 6000 kvadratnih milij zemlje in

Med vožnjo iz Pariza in do pa, da ima Avstrija boljše in ročovitnejše kraje okoli Dunaja. Ljubljane so ne le enkrat pobavitve, ter jih odnesli Kolikor tem jaz pazil na vožnji, sem se vozil neprenehoma 16 ur, in to le po Avstriji. Potnik z v posebne vozove ter jih pregledovali. Se nisem lista dodobra spravil, že je bilo treba ga kazati nekako grozo gleda one visoke drugokrat. Rečem pa, da potniki sklinate gore in na nekaterih je tudi v vrčih poletnih dneh polno snega. Ta sneg se taja in voda v potokih dere po svojih strugah v doline.

Ko se potnik vozi čez Tirole, se vpraša, na kak način so mogli v vojnem času municijo in razne druge stvari pošiljati navzgor na teke strmine, ter tudi na kak način so mogli vojaki priti tako visoko in zopet podnevinu in po noči. Odgovoril mi je, da potniki hočejo imeti bolj mir, ko grado spati, in ako bi šel v isti brzini kot po dnevu, bi povzročilo to za potnike nepokoj. Carinski pregledovalci so pa po vseh dežah bolj vladni kot o po Jugoslaviji. V Avstriji so omenjeni pregledniki jako vladni, nekaj kovčev so pregledali, potem pa so pa vprašali, da ne nosimo kakega tobaka ali cigaret. Ko smo odgovorili, da ne, so vladno šli iz vozov. V Jugoslaviji je vse drugače; v Jesenicah, kdor koder je trajala še vožnja do Ljubljane tri ure, so premikasti vse kovčeve, vsako najmanjšo stvar ogledali, razvili ket svinja, ko pride do meha, in to še ni bilo zadost. Vprašali so me tudi, da bodo kupili, ker je potreben. Za sklepnično pivo sem plačal 40c ameriške veljave, steklenica ima pa 24 unc. Avstrijski narod je po mojem mnenju tako postrežljiv, ako potnik le malo "naseka" njihov jezik, takoj mu pomore do izgovora in takoj ve kaj bi rad rekel. Druzega jezik pa ni emšišal po vsej Avstriji kot nemško. Sprevdnik in pa uradniki vseh železniških postajah in na vlakih imajo pa najlepšo obliko vseh dežel, katere sem prevozil. Imajo še ono staro navadno kot so jo imeli še prej, da bi vlad obdržala na postaji, da toliko časa stoji uradnik na straži ter drži desno roko tik kape, dokler vlak odide. To je bila še prej in je še zdaj. Avstrijski in jugoslovanski sprevdniki e med seboj le malo razgovarjajo.

(Dalje prihodnjič)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

Oglej namesto bencina. Leta se že poizkuša uporabiti cenejši pogonski material, kakor je bencin. Generatorji za plin iz premoga v oglja, koksa, lesnega oglja in lesa so znani in se že uporabljajo več let. Njihova izdelava je med tem takšna, da se ne morejo uporabiti za pomicne motorje, avtomobile in manjše motorne edinice. Nasproti temu sta izstavljeni na Zagrebškem zboru 2 avtomobila in to en tovorni znamke Chevrolet in en osebni znak Buiick. Vsak izmed teh vozov ima ugrajen generator za pogon z lesnimi ogljiki. Generator je enostaven in premišljeno konstruiran ter da je popolno sigurnost pogona. Prihranek na pogonski material je ogromen, kar dokazuje dejstvo, da je imenovan tovorni avto porabil za pot iz Osljeka v Zagreb vsega 60 kg oglja, torej je prevožena pot od blizu 300 km s stroški od 50. — Din. in zbecinom bi stala ta pot najmanj 500. — Din. Na željo interesentov se vrše poizkušnje vožnje vsake dan za časa trajanja razstave. Interes je zelo velik, kar je tudi razumljivo z ozirom na velike prihranke, ki se lahko dosežejo z uporabo tega generatorja. Ta generator se lahko uporabi na tovornih in osebnih avtomobilih, avtobusih, traktorjih, žagah, poljskih železnicah, motornih čolnih, pumpah, kompresorjih, in slično na vseh stabilnih bencinskih motorjih. Omenjene generatorje je konstruirala in jih izdeluje Osječka ljevaonica željeza in tvornica strojeva d. d. v Osijeku.

Na vse mogoče nač

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

CURRENT THOUGHT Official Report

Last week's issue of Nova Doba carried the regular September monthly report prepared by the home office.

Several columns of figures were published, and because of the solid mass of statistics many of our member-readers may have given it but just a superficial glance without realizing their significance.

It may be of interest to note that the income in the adult department totaled \$27,198.96; disbursements \$15,393.60. In the juvenile department the income aggregated \$1,114.85; disbursements \$258.00.

Out of the total disbursements of \$15,393.69 in the adult division, \$6,255.50 was paid out for sick benefits (including indemnity and accident benefits), \$718.36 for disability benefits, and the remainder for death benefits.

Only one juvenile member was listed under the column of "Died," while twelve departed members were listed under the same heading in the senior division.

A summary of new members enrolled during the month of September disclosed a total of 73 in the adult department and 31 in the junior department for a total of 104, which were itemized in a supplementary report, according to the record made by each active lodge.

The list of suspended and reinstated members were also reported and segregated according to each lodge effected, as were transfers, withdrawals, expulsions and changes of insurance.

* * *

Cold figures appearing in print seldom interest the reader and fail to hold his attention long enough to disclose the story behind them.

Many of our members may be under the impression that the monthly reports appearing in our official organ are merely a routine procedure stipulated in our by-laws.

The monthly report is published with a purpose: To inform the members of the current transactions embracing every local branch in the SSCU.

A very important reason for publication of suspended members is to notify such individuals officially of their status, and thus avoid possible disputes that may arise through some misunderstanding.

The financial gain made each month as reflected by the some and disbursements should strike a responsive chord among our members who are part of the SSCU.

With the Pathfinders

Gowanda, N. Y.—One of our through with three brilliant pleasant surprises the last games of 225, 178 and 191 to take high three game total. Frances "Mish" Strauss, (donated to the Clevelanders) even set a pace for the men with her games of 156, 161 and 141. This game was so close that we doubt if any of the spectators or bowlers had any finger nails left at the end of the game.

Box score of the match game is as follows:

Cleveland Pathfinders:

John Krall	(Betsy Ross)	196	154	146
	(Pathfinders)	156	161	141
Helene Strauss	(Pathfinders)	99	118	145
Frank Unetich	(Betsy Ross)	115	112	161
	(G. Washington)	226	177	165
Totals		792	732	758

Gowanda Pathfinders:

Joseph Zelnik	182	187	160	
Mary Zakiatis	118	156	114	
Frances Zelnik	117	128	102	
Louis Korbar	113	118	142	
Lloyd Phillips	178	225	191	
Totals		708	814	709

The Pathfinders certainly enjoyed having these fellows with us, but just as I am writing this article, things don't look so good.

Joe Krall just came in to say that one of the fellows already progressed far enough with his girl friend to meet the folks. What a man!

On Saturday night at our dance we had a prize waltz dance and Drobni and Patsy Krall were trying to fight it out for the honors, but somebody pushed both of them out into the street before the judges were able to notice their "hotcha" steps. We hope they have better

Center Ramblers' Feather Dance

Center, Pa.—Yes, sir, folks, Center Ramblers Lodge, No. 221, SSCU, will hold a Feather Dance on Saturday, Nov. 23, at Center Slovene Hall.

Everyone around here is wondering just what is a Feather Dance. Why not come to our dance on Nov. 23 and find out about it?

We have a big surprise in store for you. I don't think we will use tar and feathers, but it will be a Feather Dance anyhow. Bring your mothers, fathers, sweethearts, etc., along with you. I assure you they all will have a good time. Even the seniors will be able to dance to our music, which will be furnished by the Polish Cadets.

So come on, everybody and have a grand time. You are all welcome to attend our Feather Dance.

Joseph Sobr.

Our Friends Lodge

Greensboro, Pa.—The first dance given by Our Friends Lodge, No. 227, SSCU, Saturday, Oct. 26, proved very successful. We were certainly glad to see the nice crowd, some of which represented various lodges. We hope to see more of them in the near future.

The Dixie Dandies Orchestra was complimented by everyone for providing such excellent music. We wish to thank all our guests in attendance and others who helped in any way to make our evening such a success. Both the seniors and the English-speaking appeared to enjoy each other's company, all having one good time.

Lodge No. 112

Kitzville, Minn.—All members of St. John's Lodge, No. 112, SSCU, are urged to attend the lodge's meeting scheduled for Sunday, Nov. 17, and beginning at 11 a. m. Important matters will be taken up.

Frank Tichar.

Yes, and an Auto

The bride of three months timidly asked her husband: "Dearest, will you please give me some money for a new dress?"

"Sure," said he generously. "Here is five dollars; get a hat, too."

Clover Hay: Say, dad, we all had a narrow escape from being eaten alive last summer, I tell you.

Timothy Hay: How so, daughter?

Clover: I've just been to the carnival and they had a wild cannibal Igorotte native there in exhibition. And, would you believe it, it was the very same fellow that helped us harvest our corn last fall. My, but we were lucky!

luck next time. After the dance Unetich sat alone in a car looking at the moon, but the next morning we saw that Erezec's car had a flat tire. What a man!

On Saturday night at our dance we had a prize waltz dance and Drobni and Patsy Krall were trying to fight it out for the honors, but somebody pushed both of them out into the street before the judges were able to notice their "hotcha" steps. We hope they have better

Ernest Palic Jr.
No. 222, SSCU.

BRIEFS

Recent earthquake in Montana

Joliet, Ill.—Sister Frances Metesh entertained the members of the Ladies of SSCU on Oct. 24 at her home. Following the business meeting the hostess very cleverly arranged a Hallowe'en party. Refreshments were served at small tables. The home decorations of table covers and napkins were carried out in Hallowe'en effects. Appropriate games were played later in the evening.

Yugoslav Little Theatre of Cleveland will present the three-act comedy, "Dulcy," on Nov. 11 and 12 in Knaus' Hall. Curtain will rise at 8 p. m.

Center Ramblers Lodge, No. 221, SSCU, of Center, Pa., will hold a Feather Dance Saturday, Nov. 23, in the local Slovene Hall.

Mayor Steve Banovetz of Ely, Minn., headed the local officials to the League of Municipalities meeting held in Hibbing, Minn., last week. Mayor Banovetz is a member of the SSCU.

GW, SSCU-Bukovnik's Studio basketball team of Cleveland, O., plays its first game Wednesday evening, Nov. 6, in the St. Clair Bathhouse. G. W. stands for George Washington Lodge, No. 180, SSCU, which has entered a team in the Cleveland Interlodge League.

Frank Zgong, alderman of Ely, Minn., has declared his candidacy for re-election as alderman in the elections to be held Dec. 3.

Independent Singing Society

Zarja again scored with a majestic presentation of the opera, "Martha," last Sunday, Nov. 3, in the Cleveland Slovene National Home. A large and receptive audience applauded its appreciation of the fine singing rendered by the Zarja cast. In attendance were guests from Pittsburgh, Pa., and Lorain, O.

Ohio Federation of SSCU Ledges will hold its next meeting on Sunday, Nov. 24, in Girard, O.

Joseph Petrovci, secretary of Lodge No. 94, SSCU, of Waukegan, Ill., became the proud father of a baby boy named Kenneth Jerome. Mother and the baby are doing fine, according to reports, and the new addition already has been enrolled in the SSCU.

A little tardy perhaps, but never too late, is the announcement that Bob Rupert, member of Betsy Ross Lodge, No. 186, SSCU, of Cleveland, O., and Miss Louise Poje, also of Cleveland, were united in marriage on Saturday, Oct. 26.

Where Science Comes In

A professor was delivering an address before a group of business men. At its conclusion a manufacturer joined issue with him.

"Science is of no benefit to me," he insisted.

"What is your business?"

"I manufacture suspenders."

"And where would your business be?" was the next question, "if the law of gravity were suspended?"

Deposits up to \$5,000 are now insured by the government in some 600 federal Savings and Loan Associations.

News of Joliet Ladies of SSCU

Joliet, Ill.—Sister Frances Metesh

caused the death of Edward Murgel, juvenile member of SSCU, who resided in East Helena, Mont. Injuries sustained during the tremor caused the death of this 13-year-old boy.

On Nov. 21 Sister Gertrude Suski will entertain the members at her home on Vine St.

Another interesting event was a theater party held at the Princess Theater Wednesday evening, Oct. 30. We enjoyed a delicious chicken dinner at the Imperial after the show.

Our SS. Peter and Paul Lodge, No. 66, SSCU, held a social after the regular monthly meeting on Sunday afternoon, Oct. 20, to which all members were cordially invited. The main event of the afternoon were piano solos and duets by Professors Anthony Rozman and John Trzynski. The latter is a member of our lodge.

The group gathered around the piano and sang old-time Slovene songs and popular English numbers. Refreshments were served in cafeteria style. A prize of \$1 was awarded Peter Metesh.

Elizabeth Jevitz.

National SSCU Athletic Board

MINNESOTA

Joseph Kovach, 342 E. Sheridan St., Ely, Minn., Lodge No. 1. Stan Pechaver, Box 92, Ely, Minn., Lodge No. 2.

Frank Govednik, 215 Tamara St., Chisholm, Minn., Lodge No. 30. Nick Popovich Jr., Ely, Minn., Lodge No. 114.

Katherine Peshel, c/o SSCU Home Office, Ely, Minn., Lodge No. 120. John Strukel, Box 1011 Ely, Minn., Lodge No. 184.

John Velacich, Gilbert, Minn., Lodge No. 192. Anton Zaverl, R. 1, Box 68, Ely, Minn., Lodge No. 200.

PENNSYLVANIA

John Regina, Box 32, Claridge, Pa., Lodge No. 61. Emanuel Pezdire, 361 River St., Readings, Pa., Lodge No. 61.

L. P. Boberg, 5414 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa., Lodge No. 196.

Louis Polaski Jr., 539 Highland Ave., East Canonsburg, Pa., Lodge No. 205.

Theodore Kukich, Box 42, Export, Pa., Lodge No. 218.

Ignatz Obloek, R. D. 153, Turtle Creek, Pa., Lodge No. 221.

OHIO

John L. Zertl, 1517 E. 31st St., Lorain, O., Lodge No. 6.

Victor H. Karlinger, 1086 Addison Rd., Cleveland, O., Lodge No. 180.

George Kovich, 364 E. 161st St., Cleveland, O., Lodge No. 186.

John Laurich, 15717 Saranac Rd., Cleveland, O., Lodge No. 188.

ILLINOIS

John L. Jevitz Jr., 1321 N. Hickory St., Joliet, Ill., Lodge No. 66.

Louis Dolmovich, 2003 S. Leavitt St., Chicago, Ill., Lodge No. 70.

Louise Rose, 930 Victory St., Waukegan, Ill., Lodge No. 193.

John J. Tabor Jr., 3000 S. Trumbell Ave., Chicago, Ill., Lodge No. 211.

Otto Spolar, 121 Blue Island Ave., Chicago, Ill., Lodge No. 220.

COLORADO

Rudolph Sustersich, 16 Sand St., Denver, Colo., Lodge No. 201.

Albert Godec, R. F. D. Box 104, Salida, Colo., Lodge No. 224.

NEW YORK

Ernest Palic Jr., 46 Palmer St., Gowanda, N. Y., Lodge No. 222.

INDIANA

Joseph Ivancic, 709 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind., Lodge No. 194.

WEST VIRGINIA

Henry Jurian, Box 424, Davis, W. Va., Lodge No. 105.

INDIANA

Swas: Don't you ever change your mind about anything?

Tika: Very seldom. I have found I was just as wrong the second after I had changed it.

Deposits up to \$5,000 are now insured by the government in some 600 federal Savings and Loan Associations.

Deposits up to \$5,000 are now insured by the government in some 600 federal Savings and Loan Associations.

Deposits up to \$5,000 are now insured by the government in some 600 federal Savings and Loan Associations.

Deposits up to \$5,000 are now insured by the government in some 600 federal Savings and Loan Associations.

Deposits up to \$5,000 are now insured by the government in some 600 federal Savings and Loan Associations.

Knut Hamsun:

BLAGOSLOV ZEMLJE

(Prevedel Rudolf Kresal)

(Nadaljevanje)

Zatem je Oline pričela hvaliti, obo fanta sta postala tako velika in zala in Izak je tako priden in zdi se, ko da misli zidati. Čudovito je tu, takega posestva izlepa ni! In, ali mi moreš povedati, kaj spet zida? — Ne, tega ne morem, sama ga moraš vprašati. — Ne, pravi Oline, to me nič ne briga. Hotela sem samo videti, kako vam je, kajti meni je v veliko veselje in pomirjenje. Po Zlatoroki niti nočem vprašati ali sploh izustiti njeni ime, saj ji je tak dobro, kakor le mogoče.

Nekaj časa je poteklo med prijetnim kramljanjem in Inger ni bila več tako nepričazna. Ko je ura na steni začela biti s svojimi krasnimi zvoki, so Olini stopile solze v oči; rekla je, da ni še nikoli v svojem ubogem življenu slišala takih cerkevnih orgel. Teda se je Inger spet začutila bogato in velikodušno razpoloženo do uboge sorodnice in je dejala: Pridi z menoj v izbo, pokažem ti svoje statye.

Oline je ostala čez dan. Govorila je z Izakom in hvalila vse, kar je bil napravil. — Slišala sem, da si kupil na vsako stran po eno miljo, ali nisi mogel dobiti zastonj? Kdo ti ni privoščil?

Tako je Izak prišel do hvale, ki jo je pogrešal in spet se je potučil bolj priznanega in vzvišenega. Kupil bom od vlade, je odgovoril. — Da, pa naj ne bo kakor roparica proti tebi, ta vlada. Kaj pa zidaš? — Tega še ne vem. Nič posebnega ne bo. Preteguješ se in zidaš, poslikana vrata imaš in stensko uro v izbi. — Ah, nikar se ne rogaj, je odvrnil Izak. Toda prijalo mu je in je dejal: Ingr: Ali lahko skuhaš malo kaše s smetano za gosta. — Ne, je odgovorila: Inger, sem šele umetla! — Jaz se ne rogam, sem samo preprosta ženska, ki vprašuje, je pohitela Oline skočiti v besedo. No, da če že ne bo velika izba, bo pa najbrže kako veliko posledje za skedenj. Ti imaš njive in travnike, in vse uspeva in tako, kakor stoji v sv. pismu, tu se cedi med in mleko.

Izak je vprašal: Kako pa kaj v vašem kraju kaže letos? — Ah, bo že. Če le ne bo naš ljubi Gospod Bog tudi to pot spustil ognja in požgal, naj mi odpusti grehe! Vse je v njegovi roki in moči. Ali tako imenito, kakor je tu pri vas, ni pri nas nikjer, o, še dolgo, dolgo ne tako.

Inger vprašuje po nekaterih svojih sorodnikih, zlasti po stricu Sivertu, okrajnemu blagajniku, to je velik gospod v rodbini, veliko mrežo in kolibo za čolne imena, kmalu ne bo več vedel, kaj naj počne s svojim bogastvom.

Med kramljanjem je Izak postajal bolj in bolj zamišljen, nješov novi načrt za stavbo so pozabili. Nazadnje je dejal: No, ker že hočeš na vsak način vedeti, Oline, res, rad bi zgradil majhen skedenj z gumnom.

To sem si takoj mislila, reče Oline. Pravi ljudje misljijo naprej in nazaj in vse obdrže v glavi. Pri tebi ni kangle, ni posode, ki si je nisi že vnaprej izmisliš. In z gumnom, si dejal, ni res?

Izak je velik otrok, Olinino hvalisanje mu stopa v glavo in malo smešen postaja. Da, kar se tiče novega poslopnega, bo v njem gumno, takoj menim in kanim, reče. — Gumno! pravi Oline občudočče in maje z glavo sem in tja. — Da, kaj bomo z žitom na njivi, če ga ne moremo zmlatiti? deje. — Tako je, kakor pravim, ti vse z glavo premislil, odvrne Oline.

Inger je postala zopet nepričazna, govoričenje obeh jo je pač malo razburilo in je nenadoma dejala: Kaša s smetano — od kod pa naj smetano vzamem? Jo ti mari z reke naloviš?

Oline se izogne nevarnosti. Ljuba, draga Inger, daj no, razumi me! Zaradi kaše s smetano se ti ni treba opravičevati, ne izgubljaj besede o tem. Zaradi osebe, kakršna sem jaz, ki se samo po grunčem klati.

Izak še nekaj časa sedi, potem pa reče: Na, tu-le sedim, ko bi vendar moral lomiti kamenje za zid. — Da, za tak zid, kakršen je ta, je treba veliko kamenja. — Veliko kamenja? odgovori Izak. Da, prav tako je, ko da bi ga ne bilo nikoli dovolj.

Ko je Izak odšel, sta obe ženski spet postali složnejši, toliko se imata porazgovoriti o soseski. Ure minevajo. Zvečer vidi Oline, kako je naraslo število repov. Dvoje krav z bikom, dve teleti kez in ovac, da kar mrgoli. Kaj še bo iz vsega tega! pravi Oline in pogleda v nebo.

* * *

Čez noč ostane.

Ali naslednjega dne je šla. Zopet je dobila nekaj v celo za sreboj; ker je bil Izak v kamenolomu, je storila majhen cvinek, da se mu jeognila.

Dve uri pozneje se Oline spet pojavi na naselbini; vstopi in vpraša: Kje pa je Izak?

Inger je pomivala posodo. Opazila je, da je Oline najbrže šla mimo Izaka in otrok, ki so bili v kamenolomu; in je takoj zaslutila zlo. Oline, kaj hočeš od Izaka? je vprašala. — O, nič posebnega! Ampak zbogom mu nisem rekla. — Molk. Oline na vsem lepem pada na klop, ko da bi je noge ne hotele več nositi. Nalašč da slutiti nekaj nenavadnega in se dela, ko da medli. Zdaj pa se Inger ne more nič več obvladati, njen obraz je spačen in izraza besnost in grozo. Začne: Pozdrav sem dobila od tebe po Os-Andersu. Bil je le pozdrav. — Kaj pa? — Zajec. — Česa ne poveš? odgovori Oline čudevito prijazno. — Da se ne drzneš tajiti! zakliče Inger s svojimi blažnimi očmi. Udarim te s kuhalnicu v sredo obrazu! Tako, da!

Ali je udarila? Kajpak, seveda. In ker se Oline ni pri prvem udarcu opotekla, temveč je nasprotno postala nasajena in vzklikala: Pazi se! Jaz vem, kaj vem o tebi! teda je Inger še naprej uporabljala kuhalnicu in Oline pobila na tla, jo prisilila podse in ji poklenila na prsi.

Ali me misliš povsem ubiti? vpraša Oline. Nad seboj je imela tista strašna zajčja usta, veliko, močno žensko s kuhalnicu, s pravcatim poreknjem v roki. Oline je imela že bule od udarcev, krvavela je, pa je le še bolj renčala in ni hotela odnehati. Tako, ti me hočeš ubiti? — Da — ubijem te! odgovori Inger in bije naprej. Tu imas! Ubijem te! — Zdaj si je bila gotova, da Oline ve za njenou skrivnost, in ji je bilo vseeno. — Tu imas na svoj gobec! — Moj gobec! Ti imas na svoj gobec! je ječala Oline. Sam Bog ti je v obraz urezal križ.

(Dalje prihodnjič)

Bratko Kreft:

CIGANI

Počasi se je premikal voz po bregu navzgor. Majhen, mršav konj je težko sepel in molil pentasti jezik iz ust. Stari cigan je šel ob strani tiki voza in včasih počil z bičem. Toda konj se ni zmenil za to, ampak je vlekel, kak r je mogel. Na vozlu je sedelo dvoje umazanih otrok in vesele kričalo, igrajajoč se v zajeti, ki so bile privezane na ročico. Včasih se je kateri prekučil nazaj in se valjal po raztrganih odejah.

Za vozom sta stopali mati in hči. Nagubančeni stari obraz načare se nikar ni ujeml z mladim, temnorjavim licem njenih hčerk. Bila je gologlavna. Črni lasje, svetlikajoči se v srečnih zarkih so ji padali preko ram in se mešali z rjavim poljotom njenega vrata in ramen. Vsi so stopali močče, včasih je kateri pohitel k vozu in pomagal utrujenemu konju.

Ko so prišli na vrh, se je voz ustavil in konj je kašljaje levil sapo. Cigani so se ozrl proti hišam. Njih pogled je bil nezaupljiv in plah. Stari cigan je nepremično gledal veliko belo hišo, ki se je dvigala iznad nizkih kmečkih hramov. Nekdo je stal na pragu in držal roko ob čelu, da bi zakril svoj pogled pred soncem.

Cigan se je zganil. Človek na stopnicah je izginil in hišo.

Kakor da je leglo nekaj težkega nanje, so vsi umolknili. Še otroka, prej tako vesela in brezskrbna, sta utihnila in mirno sedela na vozu. Cigan se je ozrl in njegov pogled se je srečal z onima zadaj.

"Gremo! — He, dujo!"

Zamahnil je z bičem in voz se je spet začel počasi premikati. Mlada ciganka je poklicala psa, ki je do sedaj hodil sam svojo pot za vozom, včasih v veliki razdalji, zatopljen v svoje misli.

"Azor!" Pes je nekoliko zamahnil z repom in veselo skimal z glavo. Njuni pogledi so se srečali in oči so se zasvetile.

Tako so šli, vsi tesno ob vozu in sklonjenih glav. Le cigan je včasih pogledal naprej do one velike hiše in v njegovih očeh je bila upornost. Prispeli so do hiše. Nikdo se ni ozrial, vse so v tem trenutku gledali na voz in cesto, ki se je vila pred njimi. Kakor da gredo v strm breg, so dihali težko in ženskama je včasih zastala sapa. Otroka sta sprejeli okrog sebe. Ni bil bolj nujn pogled, zavist in sovraštva sta sijala iz oči.

Stari cigan je izvlekel iz koša nagobčnik in ga kazal orozniku.

"Tako mu ga dam, gospol!" Mlada ciganka je stopila bliže, da bi potegnila psa nazaj.

"Pustite!" je zakričal oroznik ter nameril puško na besnega psa. Cigani so zavpili.

"Ne, gospol, ne — ! Pustite ga, saj ne bo storil nicesar!" Stari cigan je izvlekel iz koša nagobčnik in ga kazal orozniku.

"Tako mu ga dam, gospol!" Mlada ciganka je še vedno sklepala roke in presila. "Raje gremo nazaj, samo pustite ga!"

Še sramnjača s trdim ovratnim kompa je oklenila srce v svojem objemu in zatrla vsako ustrezenost. Orožnik je stal neprimčeno na svojem mestu in meril, cigani pa so kričali in prosili. Vse zastonj. Kakor da je veter odnašal s seboj njih prošnje, niso se ustavile pri njegovem včesu.

Pes je še vedno lajal, le včasih se je za trenutek ozrl po vročih. Ko je videl, da orožnik namerja puško, se je divje zagnal proti njemu. Cigani so zakričali, puška je počila in pes se je zvali po tleh. Premetavai se je nekoliko časa v cestnem prahu, da je škropila kri na vse strani. Gobec je odpri na vso moč, cigani pa so kričali in prosili. Vse zastonj. Kakor da je včasih zastala sapa. Orožnik je stal neprimčeno na svojem mestu in meril, cigani pa so kričali in prosili. Vse zastonj. Kakor da je veter odnašal s seboj njih prošnje, niso se ustavile pri njegovem včesu.

Pes je še vedno lajal, le včasih se je za trenutek ozrl po vročih. Ko je videl, da orožnik namerja puško, se je divje zagnal proti njemu. Cigani so zakričali, puška je počila in pes se je zvali po tleh. Premetavai se je nekoliko časa v cestnem prahu, da je škropila kri na vse strani. Gobec je odpri na vso moč, cigani pa so mimo opletale. Ni upal ciganov nagnati nazaj, s hlačami, ki so bile oškopljeni s krvjo, se je vrnil v belo hišo.

Mlada ciganka je ves čas klečala ob umirajočem psu in mu božala krvaveče čelo. Ko je globoko izdihnil, je zajokala in razmrnila vmes nekaj kakor klečev. Ljudje so se spogledovali in nihče ni upal govoriti.

"Kam greste?" je bolj zavpil kakor jih nagovoril mladorožnik. Ženski sta prezirljivo poščilili, stari cigan pa je snel klobuk z glave in prijazno počkal. Gobec je odpril na vso moč in tulil kakor da kliče srečega maščevalca. Še enkrat se je divje zagnal proti orožniku, nato pa je težko sopeč obležil seste.

Orožnik ni upal pogledati nikomu v obraz, videl je same sovražne poglede ljudi krog sebe, ki so pritekli ob puškinem pokoru. Počasi je stopil od voza in noge so se mu opletale. Ni upal ciganov nagnati nazaj, s hlačami, ki so bile oškopljeni s krvjo, se je vrnil v belo hišo.

Mlada ciganka je ves čas klečala ob umirajočem psu in mu božala krvaveče čelo. Ko je globoko izdihnil, je zajokala in razmrnila vmes nekaj kakor klečev. Ljudje so se spogledovali in nihče ni upal govoriti.

"Pojd, Sandra!" je dejal cigan in zamahnil z bičem. Mlada ciganka se je v hipu zresnila, s sovražnim pogledom obšila ljudi krog sebe, nato pa

zapisano tam, gospol!"

Orožnik se je zadrl. "Tu ni zapisano ničesar! Kaj se laži, da nas sovražijo in prezirajo," je zamrmrala in stopila za vodnik. Cigan ga je zom. "Pokopala te bom v gozbu in počivali." Cigan ga je zom. "Pokopala te bom v gozbu in počivali." Cigan ga je zom. "Pokopala te bom v gozbu in počivali."

Ljudje so se vrnili domov, cigani pa so šli svojo pot dalje. Včasih je škripal, konj je težko vlekel, vsi zopet mirni in vdatni v svojo usodo. Za njimi pa je bila cesta poškopljena s krvjo.

"Znam, gospol, znam!" je jo, ki je enakomerno curljala iz

mrtvega telesa preko zagorelih rok mlade ciganke, in črtala v sivi prah križevi pot njihovega življenja.

—

Blaž Jurko:

Moje dogodivščine

STRAH V JARKU

V mladosci sem pridno gojil telovadbo, bil sem izvrsten sabljivec, poln samozavesti. Nikogar in ničesar se nisem bal. Rad sem se potikal okrog v nočnih urah strahov z željo, da se s strahovi seznam in pomenim.

Tako sem se zvečer pred Vse- mi svetniki napotil iz mesta na štiri ure dolgo pot k staršem. Seveda pa, savinjske železnice tedaj še dolgo ni bilo. Kar po bližnjicah.

Oblačenemu večerju je sledila

prav črna noč, tuintam je padlo par kapljic dežja. Oster veter vel skozi šeletecuh suho listje in tleh, ko sem koračil skozi mlaide hoste. Včasih se je zazdele, da je hušnila preko poti.

Streljaj pred menoj se je nekaj črnega pretegnilo čez cesto in se je pogrenzilo v hrost. Ni bilo to senca, živo bitje je moralo biti, sumljiva reč.

Denarja sicer nisem imel s seboj, a ljudje so se ubijali že za en sam česenj. Se krepeje stisnem marelo in neznanata sila me tišči naprej.

Razširjam zenici, motreč cestni jarek na desni in levi. Tu smo!

V jarku je črna gmota. Tipajmo nazaj, sreča je z dnešnjem dregnem vanjo. Mehko je razločiti ne morem, kaj bi bilo. Zaklicem prav glasno:

"Kdo je?" Ni odgovora.

"Kdo je?" Vse tiho.

Krepko zamahnem z dežnjicom v črni.

"Ooo, jooo!" je zajavkalo iz jarka.

Iz globine se je izvila postava, bil je dolgin, ki je celo meje za glavo premčle.

"Čemu pa se niste oglašili na vprašanje?"

Ni me je edgovori, bradat in koščen človek je bil. Pa nisem utegnil ugibati, kdo bi bil, ker je skočil čez cesto in preko drugega jarka planil v hrost.

Po pomoč leti, menim, da se maščuje. Čemu bi bil sicer preživel v jarku name, če ne bi imel napadnih namenov? Morda je bil član večje tolpe razbojniki.

Uberem jo v galop, kar so me